

GNIDA (30) *sb f*

f (29), *m* (1) [*w funkcji n-pers*].

sg N gnida (5). ◇ *G Gnidy* (1). ◇ *D gnidzie* (6). ◇ *I gnidą* (1). ◇ *pl N gnidy* (3). ◇ *G gnid* (1).
◇ *A gnidy* (12). ◇ *L gnidâch* (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. *Jajo wszy; lens Murm, Mymer¹, BartBydg, Mącz, Calep, Cn* (29) : *Lens eyn nyfz Gnydá Murm* 99; *Mymer¹* 28; *BartBydg* 80b; Też ług w ktorym wrzało korzenie ćwiklane á boże drzewko/ á tym ługiem myi głowę/ otręby y gnidy z głowy zgania/ y wŷzy niedopuŷcza w głowie fię mnozić *FalZioł* I 20a, IV 5a, 6c, 7c; *Miałám dziś wodny ŷtolec/ á iŷcie obfity/ Byłby wam był ná głowę/ kálkus známienity. Y w brodzieby od niego/ gnidy poginęły* *RejFig* Bb7v; *RejZwierz* 140; *Mącz* 188d; *Gnid gubienié/* 1.49.b. *SienLek* S2, 49v [3 r.], 158, 159v [2 r.]; *Calep* 591a.

W charakterystycznych połączeniach: gnidy mieć, spędzać, tracić, wygładzać, zganiać (2), (z)gubić (3); *gnid gubienie*.

Szereg: »wszy, (i) gnidy« (4): *FalZioł* IV 28a; *O Wízach Gnidach/ ktore teŷ głowę nietylko dręcą/ ále y plugáwią/ iáko tych pozbyć. SienLek* 49v, 49v, T2v.

a. *W funkcji wyrazu uwłaczającego* (7) : *A Przedfięz to Woyth hárcuie Rad iż panu pochlebuie Lecz to w poŷluch máło idzie A co ŷie przeciwić gnidzie* *RejRozpr* B2v; *RejJóz* H7v; *Terazem dwa podkáłá co tám od niey [Cnoty] idą/ Y miałám pracey doŷyć z oną márną gnidą. RejWiz* 33v, 176, 193; *A fwiátu tey nędzney gnidzie/ Nie dáycie ŷie márníe zwodzić* *RejZwierz* Av, 207v.

W charakterystycznych połączeniach: gnida marna, mizerna, nędzna, nikczemna (2).

2. *n-pers* (1) : á iuŷ przirzekli daley do krakowa niechodzić na żadną poradkę [...] do wymienitego doktora gnidi *LudWieŷ* A2.